

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Wojewody Lubuskiego

NK-I.4131.132.2022.DDud

z dnia 10 listopada 2022 r.

Wójt Gminy Maszewo

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005, 1079 i 1561)

stwierdzam nieważność

Zarządzenia Nr 171/22 Wójta Gminy Maszewo z dnia 5 października 2022 r. w sprawie procedury weryfikowania i monitorowania efektów projektu grantowego „Wsparcie dzieci z rodzin popegeerowskich w rozwoju cyfrowym – „Granty PPGR” w Gminie Maszewo, w części załącznika Nr 2 do zarządzenia obejmującej wzór oświadczenia o posiadaniu sprzętu, w zakresie słów: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 1 Kodeksu karnego „Kto składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8”, dobrowolnie”.

Uzasadnienie

Wójt Gminy Maszewo zarządzeniem nr 171/22 z dnia 5 października 2022 r. przyjął „Procedurę weryfikowania i monitorowania efektów projektu grantowego „Wsparcie dzieci z rodzin popegeerowskich w rozwoju cyfrowym – „Granty PPGR” w Gminie Maszewo” (dalej: „Procedura”).

Przedmiotowe zarządzenie zostało doręczone organowi nadzoru w dniu 11 października 2022 r. W podstawie prawnej badanego zarządzenia wskazano na: „art. 30 ust. 3 i art. 31 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)”.

Zgodnie § 1 zarządzenia nr 171/22 „W związku z realizacją projektu grantowego „Wsparcie dzieci z rodzin popegeerowskich w rozwoju cyfrowym – „Granty PPGR” w Gminie Maszewo zgodnie z Umową o powierzenie grantu nr 1555/2022 w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia dotycząca realizacji projektu grantowego „Wsparcie dzieci z rodzin popegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR” Gmina Maszewo zobowiązuje się do opracowania oraz wdrożenia procedury monitorowania utrzymania efektów projektu przez okres 2 lat od jego zakończenia”.

Zgodnie z pkt. 12. Procedury (załączniki nr 1 do zarządzenia) „Oświadczenie o posiadaniu sprzętu stanowi załącznik nr 1 do niniejszej Procedury”. Należy zauważyć, że zgodnie z informacją zamieszczoną na wzorze oświadczenia o posiadaniu sprzętu stanowi on „Załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr 171/22 Wójta Gminy Maszewo z dnia 5 października 2022 r.”. Nie jest to jedyna wada omawianego wzoru.

Wójt Gminy Maszewo we wzorze oświadczenia o posiadaniu sprzętu posłużył się zwrotem: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 1 Kodeksu karnego „Kto składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8”, dobrowolnie”. W ocenie organu nadzoru wprowadzenie wymogu złożenia oświadczenia z odwołaniem się do odpowiedzialności karnej przewidzianej w Kodeksie karnym za składanie fałszywych oświadczeń wykracza poza zakres upoważnienia, powołanego w podstawie prawnej zarządzenia, art. 31 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, który to stanowi, że wójt kieruje bieżącymi sprawami gminy oraz reprezentuje ją na zewnątrz. W podstawie prawnej badanego zarządzenia wskazano również na art. 30 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym w realizacji zadań własnych gminy wójt podlega wyłącznie radzie gminy. Z tych przepisów w żadnym razie nie można wywieść upoważnienia dla wójta do wprowadzenia we wzorze oświadczenia o posiadaniu sprzętu odpowiedzialności karnej. Zamieszczenie we wzorze oświadczenia pouczenia o odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym stanowi przekroczenie zawartego w tym przepisie upoważnienia ustawowego. Oczywiście jest również to, że takiego upoważnienia nie można upatrywać w ww. umowie nr 1555/2022.

Należy podkreślić, że zobowiązanie do złożenia oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań w zarządzeniu Wójta Gminy Maszewo pozostaje w sprzeczności z art. 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. z 2022 r. poz. 1138, 1726), gdyż tylko przepis ustawy może przewidywać możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Zgodnie z art. 233 § 1 k.k., kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Stosownie do art. 233 § 6 k.k. przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. Zatem warunkiem odpowiedzialności za złożenie fałszywego oświadczenia jest to, by przepis ustawy, na podstawie której oświadczenie jest składane, przewidywał możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej (zob. wyrok WSA w Szczecinie z dnia 17 maja 2017 r., sygn. akt II SA/Sz 317/17). Jeżeli ustawodawca zamierza nadać wymagany oświadczeniom składanym przez zainteresowane podmioty rygor odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, to rygor ten wprowadza wprost do ustawy i dopiero wówczas w razie przeniesienia kompetencji na organ gminy, winien przewidzieć w treści upoważnienia wymóg pouczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Należy zauważyć, że z ustawy z dnia

11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz.U. z 2020 r. poz. 818) nie można wywieść takiego upoważnienia. Powołana ustawa, choć przewiduje składanie oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań (szer. art. 37 ust. 4, art. 68a ust. 4 i 9) nie upoważnia organu gminy do wprowadzenia tej odpowiedzialności w aktach dot. realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

Należy zauważyć, że dostępne na stronie internetowej Centrum Projektów Polska Cyfrowa (<https://www.gov.pl/web/cppc/wsparcie-pogr>) wzory – „OŚWIADCZENIE DLA RODZICA/OPIEKUNA PRAWNEGO, które będzie podstawą do umożliwienia złożenia wniosku przez gminy” oraz „OŚWIADCZENIE UCZNIA SZKOŁY ŚREDNIEJ KTÓRY OSIĄGNĄŁ PEŁNOLETNOŚĆ, które będzie podstawą do umożliwienia złożenia wniosku przez gminy” nie wprowadzają odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Organ nadzoru zauważa również, że złożenie badanego oświadczenia, mimo treści wzoru, nie jest dobrowolne. Bowiem w pkt. 6. Procedury przyjęto, że „Beneficjenci końcowi, którzy podpisali umowę darowizny sprzętu komputerowego wraz z niezbędnym oprogramowaniem i akcesoriami w ramach Projektu mają obowiązek złożenia w okresie 2 lat od zakończenia Projektu oświadczenia o posiadaniu otrzymanego sprzętu (dalej „Okres monitorowania”)”. Co więcej, pkt 9. przewiduje, że „Nie złożenie oświadczenia we wskazanych terminach skutkować będzie wystosowaniem wezwania do przedłożenia w ciągu 7 dni oświadczenia wraz z udokumentowaniem fotograficznym posiadanego sprzętu”.

Niezależnie od powyższego można mieć wątpliwości do przewidzianego zakresu danych osobowych zbieranych od osoby, której dane dotyczą. Wójt Gminy Maszewo przewidział we wzorze oświadczenia o posiadaniu sprzętu zakres danych obejmujący imię i nazwisko, adres, PESEL, numer dowodu osobistego. Zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. c Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) dane osobowe muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane („minimalizacja danych”). Dlatego organ nadzoru zaleca zweryfikowanie, czy ww. zakres danych nie jest zbyt szeroki, aby spełnić cel, którym jest monitorowanie utrzymania efektów projektu przez okres 2 lat.

W tym stanie rzeczy należało stwierdzić nieważność Zarządzenia Nr 171/22 Wójta Gminy Maszewo z dnia 5 października 2022 r. w sprawie procedury weryfikowania i monitorowania efektów projektu grantowego „Wsparcie dzieci z rodzin popegeerowskich w rozwoju cyfrowym – „Granty PPGR” w Gminie Maszewo, w części załącznika Nr 2 do zarządzenia obejmującej wzór oświadczenia o posiadaniu sprzętu, w zakresie słów: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 1 Kodeksu karnego „Kto składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu prowadzonym

na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8”, dobrowolnie”.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Paweł Witt

Dyrektor

Wydziału Nadzoru i Kontroli